

Lezing 12 oktober door Wil Borm van “Adviesgroep Borm en Huijgens”

“Nederland en het Water”

Deze uitnodiging vond u prominent bovenaan onze jongste Nieuwsbrief (2022-25-5). Al lang voordat onze heemkundekring is opgericht, interesseerde Wil zich voor heemkunde in onze dorpen. We kennen hem bijvoorbeeld als (mede)schrijver van de Callotpaden fietstocht “Van Stelven tot de Hellekant” en Wil was nooit te beroerd om als gids op te treden als in onze omgeving een heemkundig object bekeken werd. Als één van de oprichters van de Madese Natuurvrienden heeft hij zelfs ooit geprobeerd daar een historische tak aan te ontwikkelen, een twijg die jammer genoeg opdroogde maar Wils belangstelling voor de Madese heemkunde bleef aanwezig.

Dat bleek weer eens tijdens een bijeenkomst in 2019 in het Biesboschmuseum te Werkendam. Daar werden toen allerlei plannen gesmeed om van de herdenking “600 jaar Biesbosch” in 2021 een onvergetelijke gebeurtenis te maken. Wil zat weer volop plannen en beloofde enthousiast ook voor onze heemkundekring een avondvullende lezing te komen verzorgen. De tijd daarna bleek al snel dat, door de covidpandemie, een streep kon worden gezet door de meeste herdenkingsplannen, maar Wil gaf zo maar niet op. Geregeld informeerde hij bij ons wanneer hij zijn lezing kon komen presenteren. Zijn geduld moest nog even op de proef gesteld worden, wij hadden nog enige presentaties die voorrang verdienden, maar dit najaar, 12 oktober 2022, kon de al lang afgesproken lezing dan plaats vinden.

En toen.... het kon niet waar zijn.... belde Wil ons die ochtend op. Hij was zelf geveld door het Covidvirus en het was dus niet verantwoord dat hij de lezing zou verzorgen. Gelukkig had hij zijn hele uiteenzetting goed afgestemd met de uit Prinsenbeek afkomstige Dick Butijn. Die was bereid en kundig genoeg Wils gedeelte van de lezing over te nemen. De ruim zestig opgekomen aanwezigen in de Biesboschzaal van 't Trefpunt werden wat dat betreft dus niet teleurgesteld.

Voor de pauze liep Dick Butijn in grote stappen door de geografische geschiedenis van ons land. Wat boften de jagers-verzamelaars die kort na de laatste ijstijd door ons land trokken wat betreft de ruimte. De zeespiegel was nog zo laag dat ze tot Engeland konden doorlopen en niemand eiste verder grond op. Geen ruimte werd opgeëist voor landbouw, industrie, verkeer, recreatie, defensie of natuur.

Zeespiegelstijging en bodemdaling brachten daar wel verandering in. Zoveel zelfs dat ruimte voor bijvoorbeeld boeren, woningbouw, recreanten of wie dan ook in ons land nog nauwelijks beschikbaar is. Erger nog: in de toekomst dreigt een groot gedeelte van Laag Nederland gewoon weer in zee te verdwijnen.

Na de pauze kwam dan aandacht dit zwarte scenario te voorkomen. Heel wat suggesties werden aangedragen, waarbij de spreker vooral wees op de mogelijkheid van aanleg van de Haakse zeedijk. Een zeewering evenwijdig (vijfentwintig kilometer uit) aan onze kust. Kosten een kleine honderd miljard euro. Volgens Dick Butijn technisch mogelijk en heel wat nieuwe mogelijkheden voor industrie, recreatie en vooral zoetwatervoorziening. Onnodig te vertellen dat de presentatie van dit plan nogal wat vragen en opmerkingen van de aanwezigen te weeg bracht.

En Wil? Die komen we de komende tijd vast weer in allerlei verbanden tegen. We hopen hem dan weer enthousiast te horen vertellen over zaken die hem dan weer na aan het hart liggen. Dingen die vast ook weer interessant zijn voor onze heemkundekring.